

LTO Land- en Tuinbouw Organisatie
Bezuidenhoutseweg 105-113
2594 AC Den Haag
Email: secretariaat@lto.nl

Datum: 21 april 2023
Onderwerp: uw brief van 12 april, MH/IG/230412

ons kenmerk EAO
behandeld door Lourens Loeven/ Willemijn Smal
doorkiesnummer 030 - 234 76 87

Geachte heer Van der Tak,

Uw brief van 12 april 2023 met als onderwerp natuurdoelanalyses heb ik in goede orde ontvangen, waarvoor dank. Voor zover uw brief wetgeving of beleidsmatige zaken betreft laat ik de beantwoording graag aan de minister voor Natuur en Stikstof, de primair aangeschrevene van uw brief. Aangezien de Ecologische Autoriteit zelf verantwoordelijk is voor haar werkwijze, beantwoord ik hieronder de vragen die daar betrekking op hebben. Het gaat om de volgende punten:

1. De eerste vraag die ik graag beantwoord is of de goede staat van instandhouding (Vogel- en Habitatrichtlijn) van natuurdoeltypes landelijk bepaald wordt en of dit bepalend is voor de beoordeling van de natuurdoelanalyses. De Ecologische Autoriteit beoordeelt per gebied, per habitat, en waar nodig per locatie, of de natuurdoelanalyse ecologisch gezien op de juiste wijze in beeld brengt of doelen gehaald worden en of het verslechtingsverbod wordt overtreden. Deze beoordeling is in lijn met de Europese richtlijn (zie artikel 6 *interpretation guide beheer van Natura 2000-gebieden*, ec.europa.eu, zie par. 2.9). Daarnaast moet landelijk de gunstige staat van instandhouding van habitattypen, van soorten en hun leefgebieden en het doelbereik in beeld komen. Op dit moment is de bijdrage van een Natura 2000-gebied hieraan nog niet te bepalen, omdat de landelijke natuurdoelen en de gebiedsdoelen zijn op dit moment nog niet kwantitatief aan elkaar gekoppeld zijn.
2. Ten tweede vraagt u of de Ecologische Autoriteit een *one-out-all-out* principe hanteert met betrekking tot de beoordeling van habitats. De Handreiking natuurdoelanalyse van het ministerie van LNV en de samenwerkende provincies vraagt om een totaaloordeel per Natura 2000-gebied. De Ecologische Autoriteit vraagt in aanvulling hierop om een beoordeling per habitat en waar nodig per locatie (zie advies Ecologische Autoriteit op de Handreiking, nummer 5000). Ook vraagt de Ecologische Autoriteit onderscheid te maken tussen de conclusies over het doelbereik en de conclusies over verslechtering. Deze ecologische informatie is onder andere nodig om vast te stellen of in de natuurdoelanalyses aanvullende maatregelen in beeld gebracht moeten worden.

3. Een derde te beantwoorden vraag is of het oordeel over de kwaliteit van de natuur niet alleen op desktop-research, maar ook op veldanalyses gebaseerd wordt. De Ecologische Autoriteit kijkt bij haar toetsing van natuurdoelanalyses of deze voldoende zijn gestoeld op meetgegevens. Dit is belangrijk om te kunnen beoordelen wat de huidige staat van de natuur is, en of voldoende bekend is om maatregelen te onderbouwen. Als deze gegevens nog niet bekend zijn, geeft de Ecologische Autoriteit advies om te komen tot een kennisprogramma waarmee deze leemten in kennis gevuld kunnen worden. De Ecologische Autoriteit doet zelf geen veldonderzoek; wel bezoekt de werkgroep van deskundigen van de Ecologische Autoriteit altijd het natuurgebied waarover zij adviseert.

Ten slotte: de natuurdoelanalyses moeten in beeld brengen wat de doelen voor natuur zijn, wat de staat van de natuur is, welke knelpunten er zijn, wat gewenste omstandigheden zijn voor de beoogde natuur in het gebied, hoe effectief bestaande maatregelen zijn en welke extra maatregelen eventueel genomen kunnen worden met het oog op het behoud en/of herstel van beschermde natuur. De Ecologische Autoriteit toetst of de natuurdoelanalyses deze essentiële ecologische onderbouwing bevatten, zodat latere besluiten over de gebiedsprogramma's daarop gebaseerd kunnen worden. De Ecologische Autoriteit neemt zelf geen besluiten over vergunningen.

Voor meer inhoudelijke duiding van wat de Ecologische Autoriteit centraal stelt in haar advisering wijs ik u graag op ons [advies](#) op de Handreiking Natuurdoelanalyse.

Ik hoop uw vragen over onze werkwijze hiermee voldoende te hebben beantwoord.

Met vriendelijke groet,

{{Signer1}}

Hans Mommaas,
Voorzitter Ecologische Autoriteit

c.c. Minister voor Natuur en Stikstof, mw. Christianne van der Wal-Zeggelink

